

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

BEZPEČNOST V IP FIRMY A STÁTU

INFORMAČNÍ BEZPEČNOST

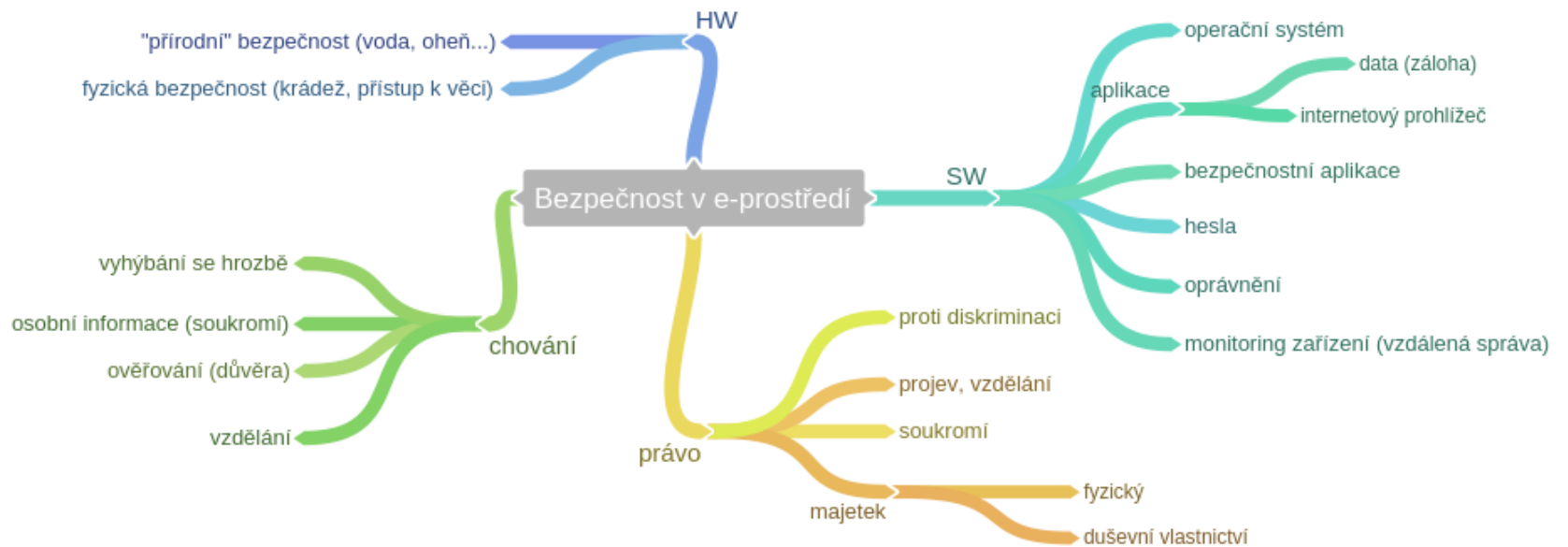
KISK FF MU

KOMBI PREZENTACE

POSTERY

coggle

made for free at coggle.it

IS ORGANIZACÍ

- Tlak na zpřístupnění dokumentů + odkudkoli + BYOD
- Zabezpečení nikdy 100%, ale pro omezení rizik jsou řešení, vhodnější aplikovat než odepsat e-IS
- **Riziko** je pravděpodobnost, s jakou bude daná hodnota aktiva zničena či poškozena **hrozbou** ve formě konkrétního **útoku**, který zapůsobí přes **zranitelnost** systému. (volně dle Požár, s. 37-38)

KLASIFIKACE HROZEB

RISK MANAGEMENT

- Risk Assessment = vyrovnání pravděpodobnosti a důsledků problémů s cenou za bezpečí

- ALE (Annual Loss Expectancy)

p = pravděpodobnost výskytu ohrožení

C = ztráta při útoku

i = pořadí ohrožení

n = celkový počet ohrožení

$$ALE = \sum_{i=1}^n P_i * C_i$$

- Součást informačního auditu

PŘÍKLAD – NARUŠENÍ UTAJENÍ (KRÁDEŽ DAT KONKURENCÍ)

- Lidská hrozba úmyslná i ne (SI), možný nátlak
- Fyzické prostředí či ICT (spyware)
- Primární zdroj konkurence, poslední kdokoli
- Odposlech dat, vč. chráněných informací
- Zabezpečení: správa dat/přístupu, bezpečnostní aplikace, fyzické prostředky, vzdělávání
- Problém nejen u e-IS
- Více k CI v ČR – doporučuji [článek T. Uhrína](#)

ÚKOL

- Individuálně nebo skupiny
- Vyberte si známou organizaci (např. KISK)
- Popište vlastní příklad – vymezení hrozby + zhodnocení možných protiopatření z hlediska riskmanagementu

POMŮCKY ZABEZPEČENÍ

- ISO normy (řízení a hodnocení bezpečnosti, zvláštní na IT)
- Hodnocení důvěryhodnosti systému (TCSEC, ITSEC...)
- Metodiky a softwarová řešení (CRAMM, Cobra, DRAMBORA...)

ŘEŠENÍ BEZPEČNOSTI (DLE NOREM)

1. Cíle a strategie
2. Analýza rizik
3. Bezpečnostní politika
4. Bezpečnostní standardy
5. Implementace IB
6. Monitoring a audit

ZÁKON O KYBERNETICKÉ BEZPEČNOSTI

- Účinný od 1. 1. 2015
- Hl. pro IS státu + podstatné pro obyvatele (infrastruktura), vč. soukromých firem
- Opatření specifikována ve vyhlášce č. 316/2014 Sb., o kybernetické bezpečnosti
- Část subjektů povinna hlásit bezpečnostní incidenty (národní CERT, NBÚ) – povinnost mlčenlivosti
- NBÚ vydává varování na webu + ukládá reaktivní a ochranná opatření
- Součástí NBÚ je vládní CERT

OBSAH BEZPEČNOSTNÍ POLITIKY DLE VYHLÁŠKY O KYBERNETICKÉ BEZPEČNOSTI

- systém řízení bezpečnosti informací,
- organizační bezpečnost,
- řízení vztahů s dodavateli,
- klasifikace aktiv,
- bezpečnost lidských zdrojů,
- řízení provozu a komunikací,
- řízení přístupu,
- bezpečné chování uživatelů,
- zálohování a obnova,
- bezpečné předávání a výměna informací,
- řízení technických zranitelností,
- bezpečné používání mobilních zařízení,
- poskytování a nabývání licencí programového vybavení a informací,
- dlouhodobé ukládání a archivace informací,
- ochrana osobních údajů,
- fyzická bezpečnost,
- bezpečnost komunikační sítě,
- ochrana před škodlivým kódem,
- nasazení a používání nástroje pro detekci kybernetických bezpečnostních událostí,
- využití a údržba nástroje pro sběr a vyhodnocení kybernetických bezpečnostních událostí a
- používání kryptografické ochrany.

ÚROVNĚ ZABEZPEČENÍ A ÚTOKŮ NA DOSTUPNOST DLE RADWARE

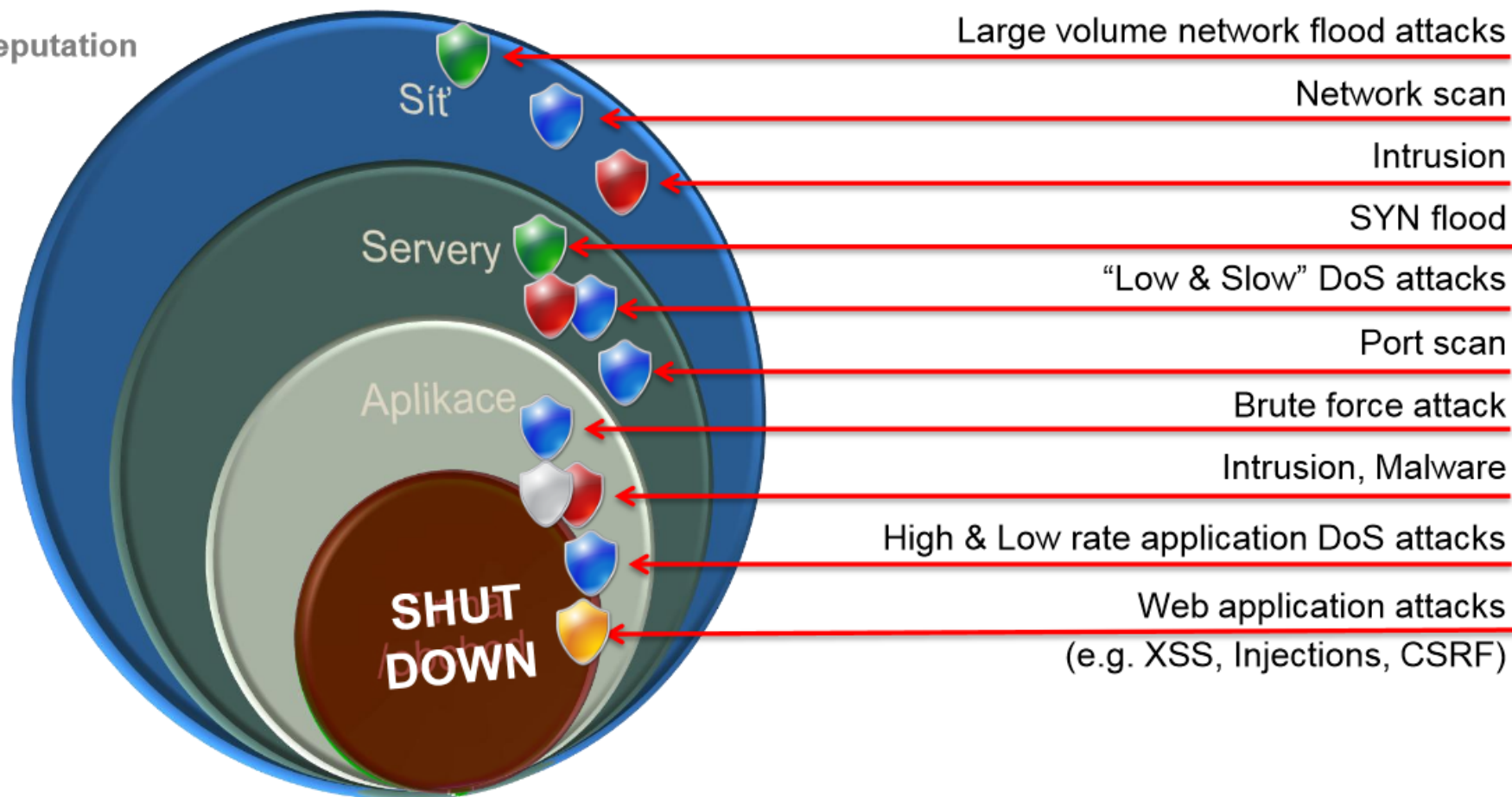
DoS Protection

Behavioral Analysis

IPS

IP Reputation

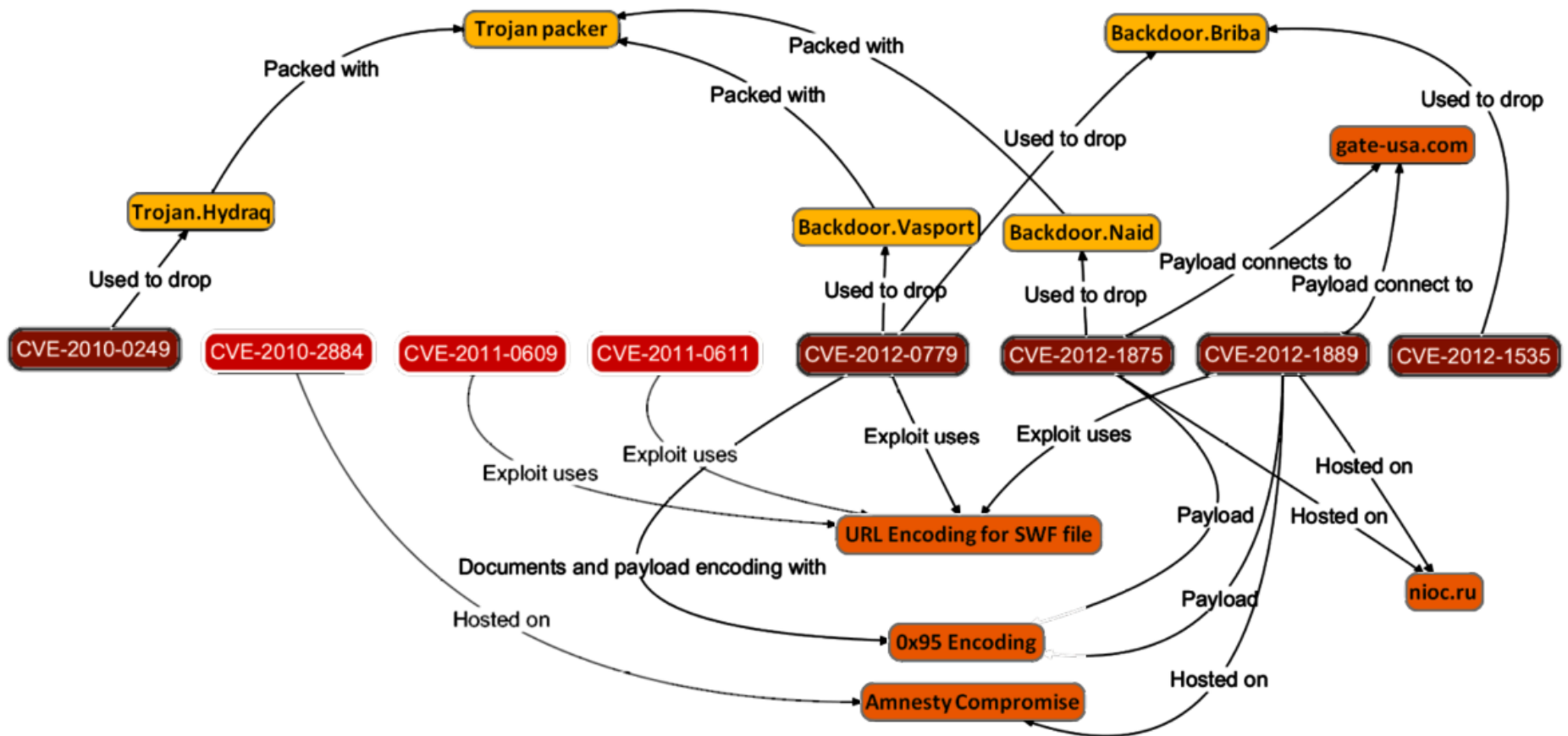
WAF

PŘÍKLAD – NARUŠENÍ DOSTUPNOSTI (DOS)

- Forma přerušení
- Cíl program či služba
- Téměř výhradně lidská úmyslná hrozba, zdrojem konkurence
- Zabezpečení: těžké, hl. nastavení HW/SW a bezpečnostní aplikace
- Často jediné řešení počkat, až to přejde
- Význam útoků roste, stále typičtější multi-vektorové

APT DLE RADWARE

UTM – MOŽNÉ FUNKCE (SOPHOS)

- (NextGen) Firewall
- IPS/IDS
- VPN Gateway (klíčové SSL, IPsec, šifrování, certifikační autority)
- Email Protection (Antivirus, Antispam, Antiphishing, šifrování a podepisování, centrální management klíčů...)
- Web Protection (Antivirus, URL filtr, reputace stránek, přístupové politiky, WAN link balancování)
- Wi-Fi zabezpečení, správa Hotspotů
- Endpoint Protection (antimalware, Host IPS, Device and Port control)

POUŽITÁ LITERATURA

- BARRETT, Daniel J. Bandité na informační dálnici. Vyd. 1. Brno: Computer Press, 1999, 235 s. ISBN 80-722-6167-3.
- JIROVSKÝ, Václav. Kybernetická kriminalita: nejen o hackingu, crackingu, virech a trojských koních bez tajemství. 1. vyd. Praha: Grada, 2007, 284 s. ISBN 978-80-247-1561-2.
- LASEK, Petr. DoS/DDoS ochrana. RADWARE. *IT Security Workshop* [online]. 18.03.2014 [cit. 2014-04-08]. Dostupné z: http://www.itsw.cz/files/prezentace_itsw14/1_radware_ddos_ochrana.pdf
- Občanský zákoník
- POŽÁR, Josef. Informační bezpečnost. Plzeň: Aleš Čeněk, 2005, 309 s. Vysokoškolská učebnice (Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk). ISBN 80-868-9838-5.
- ROSIČKA, Jindřich. UTM – Unified threat management. SOPHOS. *IT Security Workshop* [online]. 18.03.2014 [cit. 2014-04-08]. Dostupné z: http://www.itsw.cz/files/prezentace_itsw14/8_is4tech_ict_security_utm0_38.pdf
- UHRÍN, Tibor. Portál CI [online]. 24.1.2011 [cit. 2013-04-08]. Jak používat volně dostupné nástroje k základnímu sledování konkurenta: nástin problematiky (v ČR) a příklady. Dostupné z: <http://www.portalci.cz/ci-v-praxi/jak-pouzivat-volne-dostupne-nastroje-k-zakladnimu-sledovani-konkurenta-nastin-problematiky-v-cr-a-priklady>

KDY JE STÁTNÍ SPRÁVA CÍLEM?

- Největší správce OÚ (bezpečnost, důvěryhodnost IS => eGov)
- Množství počítačů a techniky k ovládnutí
- Část či celá zesměšnění či útok od různých skupin (např. změny webových stránek CzERT, seznam hacknutých stránek)
- (H)aktivismus
- Cílem i konkrétní zaměstnanci, jako jiný
- INFORMAČNÍ VÁLKA

CO JE INFORMAČNÍ VÁLKA

- Informační válka = bojová činnost využívající informace či ICT nebo proti informacím či ICT
- Cíle: kritické infrastruktury = informační a komunikační systémy, dodávky energií, vody, nouzové služby, zásobování potravinami, státní správa a samospráva... - nejen vojenské cíle + bez ohledu na geografii
- (Relativně) nízké náklady X prevence velmi drahá, nutné stále udržovat, i když k ničemu nedojde
- Útok někdy těžké rozpoznat – denně tisíce útoků bez ambice

MANIPULACE

- Nutný správný výběr komunikačních kanálů, záleží na cíli
 - Tradiční média pasivní – nutné ovládat
 - Internet obousměrný – rychlá a levná, i malé skupiny, monitorování nákladné až nemožné, snadné migrovat
- Součástí mnoho technik, např.:
 - Dezinformace,
 - Obrazová válka,
 - Propaganda

CÍLE V MÉDIÍCH

- Informování, učení, ovlivňování a zábava
- Různé cíle tvůrců => důležité srovnání z více zdrojů!
- Kdo tvoří zprávy?
 - PR agentury, tiskové agentury...
 - Vlastník, lobbying => politika, finance, osobní důvody...
 - Občanská žurnalistika => menší vliv zájmových skupin

REKLAMA

- Jeden z finančních zdrojů
- Zobrazená X začleněná (product placement) => vliv emocí (oblíbený herec, film...)

Zdroj: <http://www.brandchannel.com/wp-content/uploads/2015/10/big-bang-theory-600.jpg>

Zdroj: <http://www.mediar.cz/prima-nasazuje-novy-serial-ohnivy-kure/>

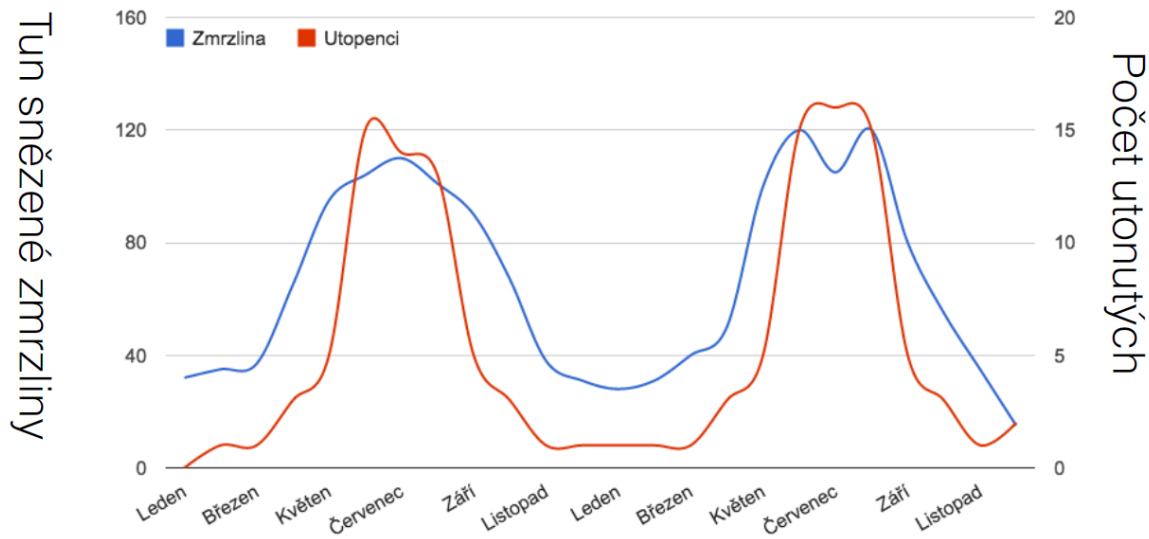
PŘÍKLADY

ARGUMENTAČNÍCH FAULŮ

- Důraz na rozum:
 - „Ale američtí vědci dokázali, že listy jsou fialové.“
 - „Každý rozumný člověk ví, že rodiče mají vždy pravdu.“
- Důraz na emoce:
 - „Copak vy věříte někomu, kdo neposlouchá maminku?“
 - „Když nezavřeme psychicky nemocné, někoho zavraždí. Třeba vás nebo někoho vám blízkého.“
- Chybné vyvození:
 - „Dědeček kouřil, ale dožil se víc let než babička, která to ani nezkusila.“
 - „Tak hezký člověk přece nemůže nikomu ublížit.“
- Obsahové chyby
 - „Budu péct chleba. Nože si nevšímejte, je tu jen kvůli zlodějům.“

PŘÍKLAD OBSAHOVÉ CHYBY

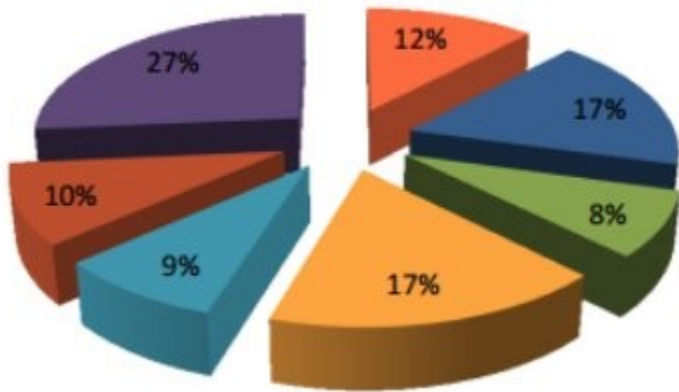
Vliv požívání zmrzliny na tonutí lidí

PŘÍKLADY MANIPULACE

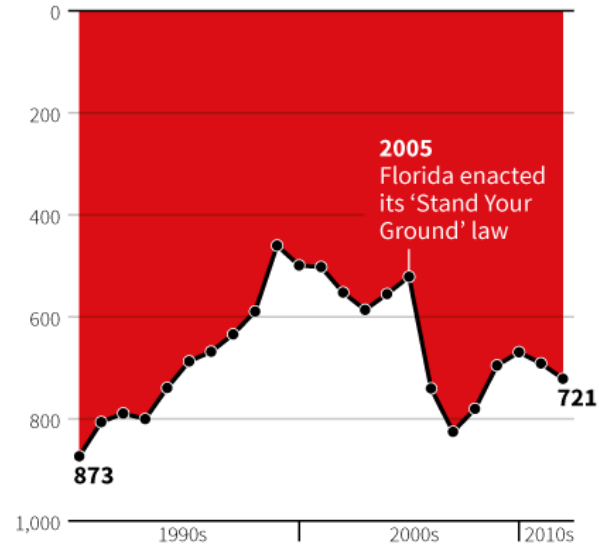
- Nesrozumitelná odbornost: „In fact, few hackers worldwide would disagree with the essential unification of voice-over-IP and public-private key pair.“
- Účelový výběr informací: nehodící se zamlčeno
- Výběr komentátorů: „Když to řekli ViralBrothers, tak to je určitě pravda.“
- Řazení informací: pamatován hl. začátek a konec, směřování rozhovoru, umístění článku na stránce...

PŘÍKLADY MANIPULACE V GRAFECH

Gun deaths in Florida

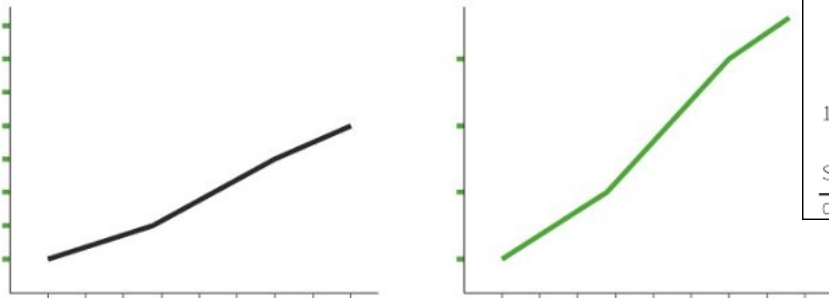
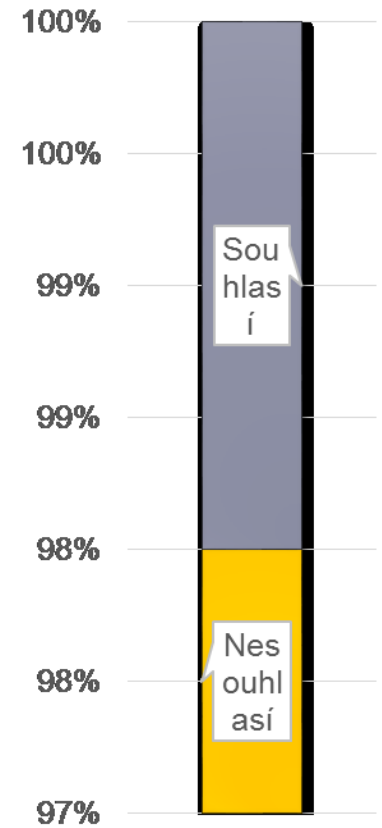
Number of murders committed using firearms

Source: Florida Department of Law Enforcement

C. Chan 16/02/2014

REUTERS

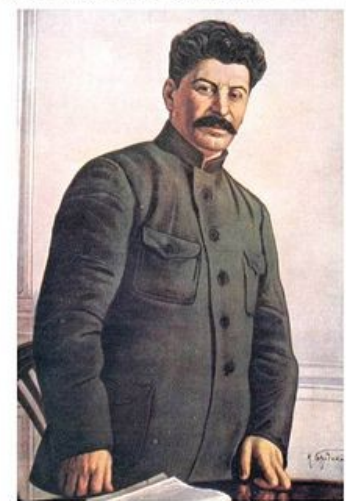

PŘÍKLADY OBRAZOVÉ MANIPULACE

- Ilustrační obrázky, např. inkubátor s čitelnou značkou u článku o onemocnění dítěte (v nespecifikovaném) inkubátoru

- Úprava foto/video, např. politicky nepohodlní z oslav 2. výročí komunistické revoluce (1919)

Ale: pobouření televizními záběry války ve Vietnamu

ÚKOL

- Zkuste najít příklad možné manipulace
 - Média
 - Vyjádření politika
 - Video
 - Infografika
 - Webové stránky
- Kde a co (byste zkusili)

POUŽITÁ LITERATURA

- BASTL, Martin. Kybernetický terorismus: studie nekonvenčních forem boje v kontextu soudobého válečnictví. Brno, 2007. 153 s. Disertační práce.
- BITTMAN, Ladislav. Mezinárodní dezinformace a černá propaganda, aktivní opatření a tajné akce. 1. vyd. Praha: Mladá fronta, 2000, 358 s. ISBN 80-204-0843-6.
- BOHÁČKOVÁ, Gabriela. Kvalita a objektivita informací v médiích: pravda versus manipulace a dezinformace. Brno, 2006. 120 s. Diplomová práce. Masarykova univerzita, Filozofická fakulta, Ústav české literatury a knihovnictví.
- Europe's Information Society Thematic Portal [online]. 2009 [cit. 2010-06-26]. Critical Information Infrastructure Protection – a new initiative in 2009. Dostupné z: http://ec.europa.eu/information_society/policy/nis/strategy/activities/ciip/index_en.htm
- HAENI, Reto E. Information Warfare: an introduction [online]. Washington DC: The George Washington University, 1997 [cit. 2013-04-08]. Dostupné z: <http://www.trinity.edu/rjensen/infowar.pdf>
- JANCZEWSKI, Lech a Andrew M COLARIK. Managerial guide for handling cyber-terrorism and information warfare. Hershey PA: Idea Group Publishing, c2005, xiv, 229 p. ISBN 15-914-0550-5.

POUŽITÁ LITERATURA (2)

- JIROVSKÝ, Václav. Kybernetická kriminalita: nejen o hackingu, crackingu, virech a trojských koních bez tajemství. 1. vyd. Praha: Grada, 2007, 284 s. ISBN 978-80-247-1561-2.
- Joint Vision 2020 [online]. 2000 [cit. 2013-04-08]. Dostupné z: http://www.fs.fed.us/fire/doctrine/genesis_and_evolution/source_materials/joint_vision_2020.pdf
- LIBICKI, Martin. What Is Information Warfare? [online]. 1995 [cit. 2013-04-08]. Dostupné z: <http://www.afcea.org.ar/publicaciones/libicki.htm>
- Ministerstvo vnitra České republiky [online]. 2010 [cit. 2010-06-25]. Pojmy. Dostupné z WWW: <http://www.mvcr.cz/clanek/kritickainfrastruktura.aspx>
- MLEZIVA, Emil. Diktatura informací: jak s námi informace manipulují. 1. vyd. Plzeň: Aleš Čeněk, 2004, 133 s. ISBN 80-868-9812-1.
- MOTEFF, John; COPELAND, Claudia; FISCHER, John. Critical Infrastructures: What Makes an Infrastructure Critical? [online]. 2003 [cit. 2013-04-08]. Dostupné z: <http://www.fas.org/irp/crs/RL31556.pdf>

ZDROJE OBRÁZKŮ

- <https://www.youtube.com/watch?v=i7xdnlxTVXU>
- https://is.muni.cz/th/362075/ff_m/tvorba-efektivnich-grafu.pdf
- https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Soviet_censorship_with_Stalin2.jpg

DĚKUJI ZA POZORNOST.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ